

Taraf

Kadınım, işsizim, mutsuzum

7 milyonluk kadın nüfusa sahip Türkiye'de, sadece 6.8 milyon kadın işgücüne katılabildi. 3.7 milyon kadın hâlâ okuma-yazma bilmiyor. Kadın milletvekilliğinde ise Ruanda'nın gerisindeyiz

Nüfusunun yarısını kadınların oluşturduğu Türkiye, kadınları evde da tarlada ücretsiz aile işçisi olarak rmeyi pek sevdi. Sesini yükselten dınların önemli bir kısmı ise yaşamın bir rinde, şiddete maruz kalıyor. Eğitimli ya eğitim alma şansı bulunmayan birey arak çalışma hayatına katılmayı başaran ıdınlar ise ücret ve diğer haklar ınusunda ayrımcılıkla karşı karşıya ılıyor.

Ev işiyle meşgulüm, çalışmam
İstanbul Serbest Muhasebeci Mali İlişavirler Odası'nın (İSMMM) "Kadınım, işsizim, Mutsuzum" raporunda, Türkiye istatistik Kurumu verilerine göre, 10 yıl önce Türkiye'de 15 ve yukarı yaşta 22 milyon 849 in kadın bulunuyordu. İstihdam edilen ve işsizlerin toplamı anlamına gelen 'kadın işgücü' 1999 yılında 6 milyon 853 bin işiydi. Aradan 10 yıl geçti. 2009 yılının tasım ayı itibarıyla 15 ve yukarı yaşta kadın sayısı 3 milyon 468 bin kişi artarak, 26 milyon 317 bine ulaştı. Buna karşın 1999 yılında 6 milyon 853 bin olan kadın işgücü sayısı 2000 kişi azalarak, 2009'da 6 milyon 851 bin kişiye geriledi. 1999 yılında kadınlarda yüzde 30 olan işgücüne katılma oranı dört puan azalarak 2009 sonunda yüzde 26'ya indi. Kadınlarda işgücüne dahil olmama nedenlerinin başında "ev işleriyle meşgul olmak" geldi. Bu nedenle çalışmaya yaşamın dışında kalan ev kadınlarının sayısı 2009 yılında 12 milyon 101 bin kişi oldu. Çalışamaz halde olan kadın sayısı 2 milyon 143 bin olurken, eğitim nedeniyle işgücü dışında kalan kadın sayısı 1 milyon 832 bin kişi olarak kayıtlara geçti. İş bulma umudu olmayan kadın sayısı 310 bin olarak **saptanırken, 2 milyon 251 bin kadının diğer** heptlerle işgücü dışında olduğu belirlendi.

Kadınların çalışma hayatına aktif katılımını sağlamakta zorlanan Türkiye, kadını işsiz bırakmak konusunda pek fazla zorlanmadı. 1999'da 387 bin kadın resmi işsiz olarak kayıtlara geçerken, 2009 yılının kasım ayına gelindiğinde bu rakam 592 bin kişi daha artarak 979 bin kişiye ulaştı. Bir başka ifadeyle 2009 yılının kasımında 3 milyon 471 bin kişilik işsizler ordusunun yaklaşık üçte birini yani yüzde 28.2'sini kadınlar oluşturdu. 15-24 yaş arasındaki genç kadınların işsizlik oranları da bu olumsuz gidişe paralel olarak artış gösterdi. 1999 yılında bu yaş grubundaki işsiz sayısı 300 bin, işsizlik ise yüzde 14.1 iken aradan geçen 10 yılda işsiz genç kadın sayısı 79 bin kişi daha arttı ve 2009'da 379 bine ulaştı. Böylece toplam 979 bin kişilik kadın işsizlerin yüzde 38.7'sini 15-24 yaş

grubundaki genç işsizler oluşturmuş oldu. 1999 yılında yüzde 14.1 olan kadınlarda genç işsizlik oranı ise geçen yıl yüzde 25'i buldu.

3.7 milyon kadın okuma-yazma bilmiyor
2009 yılı sonu itibarıyla okuma yazma bilmeyen kadın sayısı 3 milyon 730 bin 553 olarak TÜİK kayıtlarına geçti. Okuryazar olup da bir okul bitirmeyen kadın sayısı ise 6 milyon 917 bin 210 kişi oldu. Resmî verilerde, eğitim konusunda hiçbir bilgi bulunmayan kadın sayısı ise 1 milyon 656 bin 60 kişi olarak yer alıyor. İlköğretimde kız çocuklarının okullaşma oranı Türkiye genelinde yüzde 95.97 olarak gerçekleşirken, ortaöğretimde bu rakam yüzde 56.30'a geriliyor. Türkiye'nin 34 kenti ilköğretimde ülke ortalamasının altında kalırken, ortaöğretimde bu rakam

32'ye iniyor.

Türkiye'de kadınlar belediye seçimlerinde seçme hakkını 20 Mart 1930'da kazandı. 1933'te Köy Kanunu'nda muhtar seçme ve köy heyetine seçilme hakkı getirildi. Kadınlar, milletvekili seçme ve seçilme hakkına ise 5 Aralık 1934'te yapılan anayasa değişikliğiyle kavuştu. Türkiye, kadınlara seçme ve seçilme hakkı veren ülkeler arasında ilk sırada yer almasa da dünyadaki sayılı ülkeler arasında yer aldı. 1935'te de ilk kez genel seçimlere katılan kadınlar, Meclis'te 18 sandalye elde etti. Ancak, aradan geçen 75 yılda birkaç askeri darbe ve 19 genel seçim gören Türkiye, 1935 yılındaki kadın milletvekili oranını ancak 2007 seçimlerinde aşabildi. 2007 seçimlerinde Meclis'e giren kadın milletvekillerinin oranı ilk kez yüzde 9.1 ile cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine ulaştı. 187 ülke parlamentolarındaki kadın milletvekillerini karşılaştıran Parlamentolar Birliği'nin 2009 yılı sonu verilerine göre bu alanda ilk sırayı 80 koltuklu parlamentonun yüzde 56.3'ünü kadınların oluşturduğu Ruanda aldı. İkinci sırada 349 koltuğun yüzde 46.4'ünde kadınların bulunduğu İsveç, üçüncü sırada ise 400 koltuğun yüzde 44.5'ini kadınlara veren Güney Afrika yer alıyor. 2007 seçimlerindeki bu gelişme TBMM'deki kadın milletvekili oranını yüzde 9.1'e yükseltirken, Türkiye'yi de 187 ülke arasında sadece 109'uncu yaptı. 12 Eylül askeri darbesinden sonra geçen 30 yılda kurulan hükümetlerde bakanlık sayısı 36'ya kadar yükseldi.

2001 seçimlerinden sonra bazı bakanlıklar birleştirilerek bu sayı 20'li rakamlara indi. 1990 yılındaki kabinede bir kadın bakan yer alırken sonraki yıllarda kurulan hükümetlerdeki kadın bakan sayısı hiçbir zaman ikiyi aşmadı. **TARAF**